

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Dragan Đorđević, Vlado Mareš, Vida Petrović Škero, Jelena Petković, Nadežda Budimović, Tamara Skrozza, Filip Švarn i Zlatko Čobović, na sednici održanoj 31. 8. 2023. godine, većinom glasova, donosi

ODLUKU

Tekstom „Na predlog TeleSrbija, RATEL pokrenuo postupak protiv preko 10 operatora zbog kršenja ZEK“, objavljenim 27. jula 2023.godine, portal „TeleSrbija“ **nije prekršio Kodeks novinara Srbije.**

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Kompanija SBB navela je u žalbi Savetu za štampu da je u spornom tekstu objavljeno pet netačnih, nepotpunih i manipulativnih informacija, koje se odnose na to da su njihovi Opšti uslovi objavljeni van zakonskog roka i da nisu usklađeni sa novim Zakonom o elektronskim komunikacijama, da su objavljeni na pogrešnom delu sajta i antidatirani, da SBB nije objavio maksimalne, minimalne i nominalne brzine protoka Interneta na sajtu, da bar pet godina prikriva brzinu aploada, kao i da krije brzine na drugim pristupnim tehnologijama. U žalbi se ističe da je „TeleSrbija“ iznela informacije koje nisu prethodno proverili, nisu kontaktirali SBB, ni druge izvore, niti su čitaocima predložili svoje poslovne odnose sa Telekomom, konkurentom SBB-a, Po mišljenju podnosioca žalbe, cilj ovog teksta i nije bio obrada teme od značaja za čitaoce, nego da se svesno ocrne određeni operatori, a da se istovremeno njihov konkurent prikaže isključivo u pozitivnom svetlu. Žalitelj je ukazao na povredu čitavog poglavlja Istinitost izveštavanja, kao i na više tačaka poglavlja Nezavisnost od pritisaka, Sprečavanje korupcije i sukoba interesa, Odgovornost novinara i Novinarska pažnja.

SBB je portalu dostavio demanti, koji je objavljen u integralnoj verziji, ali podnosiocu žalbe to nije bilo dovoljno, jer je, kako su naveli, tekst očigledno zlonameran i žele da Savet za štampu obrati pažnju na taj portal. Nisu pristali ni na naknadne ispravke teksta, što je redakcija takođe ponudila.

U odgovoru na žalbu urednik Milan Kragujević je posebno ukazao na to da je i sam žalilac priznao da su tehničkom greškom Opšti uslovi pogrešno nazvani, što je kasnije ispravljeno i antidatirano, kao što je i navedeno u tekstu. Istakao je da su otvoreni za saradnju sa svima, te da i SBB može da im se obrati ukoliko žele da objavljuju njihova saopštenja, a da sa kompanijom Telekom Srbija imaju ugovor o zakupu određenog prostora na portalu, čiji su detalji tajna. Svaki takav tekst uredno je označen sa PROMO, pa čitaoci nisu ni na koji način

obmanuti. Dodao je i da pre objavljivanja teksta nisu kontaktirali sa SBB-om pošto su ranije redovno slali pitanja na koja nisu dobijali odgovore, pa su od toga odustali.

Članovi Komisije za žalbe ocenili su da u ovom slučaju ima dosta elemenata kojima Komisija ne može da se bavi, jer nisu u njenoj nadležnosti. Takođe, Komisija ne može ni da odgovori na ključno pitanje - da li su informacije koje je portal objavio istinite ili ne, budući da njeni članovi nisu kvalifikovani za tumačenje tehničkih detalja usluga operatora elektronskih komunikacija. Ovo pitanje je u nadležnosti RATEL-a, kome je, kako "TeleSrbija" tvrdi i podneta prijava ili, eventualno, suda, ali svakako izlazi iz okvira odlučivanja o poštovanju Kodeksa novinara, što je posao Saveta za štampu.

Većina članova Komisije zaključila je i da niti je u njenoj nadležnosti, niti ima mehanizme da utvrdi da li je i u kakvim poslovnim odnosima portal sa konkurentima SBB, a posebno ne da li je tekst napisan sa ciljem da se naškodi konkurenciji. Podnosilac žalbe nije ponudio dokaze kojima bi potkrepio svoju tezu o tome da je tekst nije napisan da bi se informisala javnost, već da se naškodi konkurenciji operatora sa kojim je medij interesno povezan.

Sporni tekst je, po mišljenju većine članova Komisije za žalbe, mogao biti napisan bolje, sa više profesionalne pažnje, ali ti nedostaci nisu takvi da bi Komisija utvrdila prekršaj određenih odredaba Kodeksa. Posebno zbog toga što je portal objavio odgovor žalioca, koji sadrži sve primedbe iznete i u žalbi, tako da su čitaoci naknadno upoznati i sa stavovima te kompanije. Komisija, međutim, skreće pažnju redakciji "TeleSrbije" da je obaveza novinara da pre objavljivanja teksta konsultuje više izvora da bi im omogućio da iznesu svoj stav, te da medij nema pravo da ni ne pokuša da dobije odgovore samo zato što mu u nekim prethodnim slučajevima nije odgovoreno na pitanja.

Zbog svega toga, Komisija je sa osam glasova za, jednim protiv i jednim uzdržanim odlučila da nije bilo prekraja Kodeksa novinara Srbije.

Beograd, 31.8.2023.

Predsedavajuća

Vida Petrović Škero